

РЕШЕНИЕ

№ 3551

гр. София, 27.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 29.04.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Зорница Дойчинова

ЧЛЕНОВЕ: Диляна Николова

Геновева Йончева

при участието на секретаря Грета Грозданова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3307** по описа за **2022** година докладвано от съдия Диляна Николова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ вр. чл.72, ал.4, изр.2-ро от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

Образувано е по касационна жалба на главен юрисконсулт Б. П., действаща като пълномощник на полицейски орган при ОПП – СДВР Р. И. К., срещу Решение № 301/25.01.2022г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 110-ти състав, постановено по адм.д. № 11903/2021г. С обжалваното решение съдът е отменил по жалбата на Н. П. Заповед за задържане на лице рег.№ 513зз-89/05.06.2021г., издадена от касатора.

Решението се обжалва като неправилно – постановено при неправилно приложение на материалния закон, съществено нарушение на съдопроизводствените правила и необоснованост – основания за касационно оспорване по чл.209, т.3 АПК. Неправилно решаващият съдебен състав приел, че в оспорената заповед има посочено само правно основание, на което фактическите основания не съответстват. Фактическото основание било обективизирано в текст от НК – чл.343, ал.3 вр. чл.342, ал.1 НК. Фактически основания се съдържали и в прокурорската преписка. В случая задържаното лице причинило ПТП, от което е пострадала пешеходка, на която е причинена средна телесна повреда. За случая било образувано досъдебно производство, по което П. бил привлечен в качеството на обвиняем. Същият бил

задържан за 72 часа с прокурорско постановление. Поради това целта на задържането по чл.72 ЗМВР била напълно оправдана. Въз основа на подробно изложените в касационната жалба мотиви е направено искане за отмяната на обжалваното решение и постановяване на друго по съществото на спора, с което да бъде отхвърлена подадената срещу заповедта за задържане жалба. Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Възражава се срещу прекомерността на заплатеното от ответната страна адвокатско възнаграждение. В съдебно заседание касаторът, редовно и своевременно призован, не се явява и не изпраща представител.

Ответникът по касационното оспорване, редовно и своевременно призован, не се явява и не се представлява в съдебно заседание. От пълномощника му е депозирана молба, с която се оспорва основателността на жалбата. Претендира се присъждане на разноски по представен списък.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата, а решението на СРС намира за правилно и законосъобразно.

Съдът, като обсъди изложеното в касационната жалба, становището на ответните страни и прокурора, намира следното от фактическа и правна страна:

Касационната жалба е допустима. Подадена е срещу акт, подлежащ на касационно оспорване, от лице, имащо право на касационна жалба и в срока по чл.211, ал.1 АПК вр. чл.72, ал.4, изр.2-ро ЗМВР.

Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна. Решението е валидно, допустимо и в съответствие с приложимите материалноправни разпоредби.

Със Заповед за задържане на лице рег.№ 5133з-89/05.06.2021г., издадена от полицейски орган при СДВР – ОПП, на същата дата в 11,50 часа било задържано лицето Н. П. – ответник в касационното производство, за срок от 24 часа в помещение за временно задържане на СДВР като било освободено на 05.06.2021г. в 19,20 часа. Като правно основание в заповедта за задържане е посочена разпоредбата на чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР, а като фактическо основание за издаване на акта е посочена разпоредбата на чл.343, ал.3 вр. чл.342, ал.1 НК.

Въз основа на събраните по делото доказателства решаващият съд установил от фактическа страна, че на 05.06.2021г. срещу П. е образувано наказателно производство на основание чл.21, ал.3 НПК за това, че на кръстовището между [улица] и [улица], на пешеходна пътека тип „зебра“, обозначена с пътен знак и пътна маркировка, при управление на лек автомобил марка „Нисан“, модел „Джук“ с рег. [рег.номер на МПС] , поради нарушаване на правилата за движение по пътищата – чл.5 и чл.123 от Закона за движение по пътищата /ЗДвП/, изразяващи се в това, че не пропуснал пресичащата по прилежащата пешеходна пътека от ляво надясно спрямо посоката ѝ на движение, пешеходка Л. Т. О. – Д., реализирал с нея ПТП и по непредпазливост ѝ причинил средна телесна повреда – счупване на таз, като деянието било извършено в нетрезво състояние – престъпление по чл.343, ал.3, б.„а“ вр. ал.1, б.„б“ вр. чл.342, ал.1 НК.

В хода на разследването П. бил установен като лицето, което е ползвало и управлявало лекия автомобил при настъпване на ПТП. Поради това на 05.06.2021г. същият бил задържан за срок от 24 часа по ЗМВР, за което била издадена процесната заповед, като на същата дата бил привлечен в качеството на обвиняем за посоченото престъпление. С постановление от 05.06.2021г. на СРП обвиняемият П. бил задържан за срок от 72 часа като било внесено предложение от разследващия полицай до

наблюдаващия прокурор за задържане на лицето по чл.64, ал.1 НПК. С постановление от 08.06.2021г. наблюдаващият прокурор постановил отказ да направи искане за вземане на постоянна мярка за неотклонение „Задържане под стража“.

Въз основа на тези фактически установявания решаващият съд е обосновал извод за незаконосъобразност на оспорената заповед като издадена при неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с неговата цел. Изложените съображения са, че задържането е принудителна административна мярка, която е предназначена да предотврати и преустанови извършването на противоправно деяние, както и да предотврати и отстрани вредните последици от него. Целта на мярката по чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР съдът е посочил, че не е налагане на наказание за установено по безспорен начин престъпление, а да се попречи на уличения да се укрие или да извърши друго престъпление или да осуети наказателното преследване чрез заличаване или укриване на улики и/или лица или извършване на други действия, възпрепятстващи действията на разследващите органи. Въз основа на събраните по делото доказателства съдът е приел, че в случая това не е било необходимо, тъй като не става ясно с какво задържането на лицето би допринесло за постигане на преследваната от закона цел, тъй като правомощията на МВР да задържат лица се упражняват само когато целеният от закона резултат не може да бъде постигнат без прилагането на тази принудителна административна мярка – посочил е, че в случая няма данни лицето да се е укривало, нито да е възпрепятствало по някакъв начин работата на полицейските органи във връзка с извършването на оперативно-издирвателни мероприятия. Въз основа това е приел, че в случая е нарушен принципа за съразмерност, а приложената мярка – за непропорционална.

Направените изводи от първоинстанционния съд се споделят изцяло от настоящия състав. Оспорената пред районния съд заповед представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК и като такъв подлежи на съдебен контрол за законосъобразност по критериите, визирани в разпоредбата на чл.146 АПК /така наречените условия за редовно действие на административните актове/. При проверката съдът следва да прецени дали актът е издаден от компетентен орган и в предписаната от закона форма, спазени ли са материалноправните и процесуалноправните разпоредби и съобразен ли е актът с целта на закона. Разпоредбата на чл.169 АПК поставя допълнителни критерии, с които съдът следва да се съобрази при преценката на административен акт, издаден при оперативна самостоятелност - да провери дали административният орган е разполагал с оперативна самостоятелност и спазил ли е изискването за законосъобразност на административния акт. В разглеждания случай, оспорената заповед е издадена на основание чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР - разпоредба, предоставяща възможност на полицейския орган да задържи лице, за което има данни за извършено престъпление. За наличието на оперативна самостоятелност говори и самият текст на чл.72, ал.1 ЗМВР - чрез използване на израза „могат“. В този смисъл, по силата на самата законова разпоредба е предоставена възможност на административния орган, при наличие на някоя от изброените хипотези по своя преценка да задържи лице, в хипотезата по т.1 на ал.1, чл.72 ЗМВР - за което има данни за извършено престъпление. Когато актът, предмет на съдебен контрол за законосъобразност, е издаден в условията на оперативна самостоятелност, съдът следва да извърши проверка освен на основанията по чл.146 АПК, но и за това дали упражнението от административния орган избор на една от законовите възможности, е правно

регулиран от чл.4, ал.2 и чл.6, в някои случаи и допълнително от специален закон. В чл.4 АПК е регламентиран принципът на законност като според ал.2 от него административни актове се издават за целите, на основанията и по реда, установени от закона. В чл.6 от кодекса е регламентиран принципът за съразмерност. Съобразно него административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава /ал.2/ като се прилагат се онези мерки, които са по-благоприятни за гражданите и организациите, ако и по този начин се постига целта на закона /ал.3/. Според ал.5 на посочената разпоредба, административните органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел. Установяването на допуснато нарушение на посочените разпоредби определя акта като несъответен на целта на закона, съответно постановен при наличието на отменителното основание по чл.146, т.5 АПК.

Както е посочил и районният съд, целта на мярката по чл.72, ал.1, т.1 ЗМВР не е да се наложи наказание за установено по категоричен начин престъпление, а да се попречи на улечения в извършването му да се укрие или да извърши друго престъпление или да осуети наказателно преследване. Допълнителна допустима цел на тази мярка е създаване на възможност на полицейските органи да извършат неотложни действия, чрез които да бъдат събрани достатъчно данни за образуване на наказателно производство или да бъдат опровергани наличните данни за съпричастност на задържаното лице към извършването на престъпление.

В случая посочените обстоятелства не са налице. Действително П. е извършил престъпление, за което на 05.06.2021г. /датата на задържането/ е образувано наказателно производство. С постановление на СРП от същата дата обвиняемият П. бил задържан за срок от 72 часа. От доказателствата, съдържащи се в прокурорската преписка е видно, че лицето е оказало съдействие на разследващите органи, изпълнило е своевременно даденото му направление за изследване на съдържанието на алкохол и упойващи вещества в кръвта. Няма данни да се е укрило или да е предприело действия за осуетяване на наказателното преследване. С оглед това заключението на състава за допуснато при издаване на акта нарушение на принципа за съразмерност е съответен на установените факти, което обуславя извод за незаконосъобразност на оспорената заповед като издадена в несъответствие с целта на закона.

По изложените съображения, поради липсата на сочените от касатора касационни основания и на други такива по чл.218, ал.2 АПК, установени от касационната инстанция служебно, оспореното решение следва да бъде оставено в сила.

По претенцията за разноски:

Макар по делото да е обективирана претенция за присъждането им, не са представени доказателства за реално направени такива. В приложения по делото пред районния съд договор за процесуално представителство, правна защита и съдействие от 10.06.2021г. е уговорено, че адвокатът ще окаже правната помощ безплатно на основание чл.38, ал.1, т.2 от Закона за адвокатурата /ЗАдв/. Съгласно ал.2 на чл.38 ЗАдв, в случаите по ал.1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право на адвокатско възнаграждение като съдът определя възнаграждението в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл.36, ал.2 и осъжда другата страна да го заплати. С оглед това, за да бъде уважено искането по чл.38, ал.2 ЗАдв е необходимо

кумулятивното наличие на две предпоставки - по делото да е била осъществена правна помощ без данни за договорен в тежест на страната размер на адвокатското възнаграждение и заявление, че предоставената правна помощ е договорена като безплатна. В случая с оглед представения договор от 10.06.2021г. е налице втората предпоставка. Не е налице обаче първата – по делото не е осъществено процесуално представителство, поради което липсва основание за присъждане на разноски в размер на 400 лева, както е посочено в списъка на разноските.

Водим от горното, Административен съд София-град, IX-ти касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 301/25.01.2022г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 110-ти състав, постановено по адм.д. № 11903/2021г.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1.

2.